

[Ana Sayfa](#) | VWaterstudio'nun kurucu mimarı Koen Olthuis: Çılgın proje çok iddialı!
30.03.2012 15:21:00

VWaterstudio'nun kurucu mimarı Koen Olthuis: Çılgın proje çok iddialı!

Kanal İstanbul Time Dergisi'nin listesinde suyla ilgili yaptığı çalışmalar nedeniyle dünyanın en etkili 122. kişisi olarak seçilen VWaterstudio'nun kurucu mimarı Koen Olthuis tarafından irdelenecek

"Kanal İstanbul" dünyada benzer ölçekteki suya dayalı tasarımlarla karşılaştırılarak, projenin İstanbul'a olan etkileri, 2007 yılında Time Dergisi'nin listesinde suyla ilgili yaptığı çalışmalar nedeniyle dünyanın en etkili 122. kişisi olarak seçilen VWaterstudio'nun kurucu mimarı Koen Olthuis tarafından irdelenecek. Olthuis'la "yüzen ev" konseptini ve Çılgın Proje'yi konuştuk.

Yüzen ev nedir?

Yüzen ev de normal bir ev gibidir. Tek farklı yani, yüzen bir temeli olmasıdır. Temel hem köpükten, hem de betondan yapılıyor. Temeller suyun dikine olarak yaptığı hareketlerle uyumlu hareket ediyor. Bu evler yüzdüğü için, onları bir yerden başka bir yere taşımak kolay oluyor. Bu sayede fabrikada bir ev yapıp, sonra suya atmanın rahatlığını yaşıyorsunuz. Bu noktada lojistik ve sürdürülebilir avantajlar ortaya çıkıyor. Bu yapılara "yarasız yapılar" diyoruz, çünkü yapılar ömürlerini tamamladığında dünya yüzeyinde hiçbir yara bırakmamış oluyorlar. Evler kuru bir limanda inşa ediliyor. Öncelikle köpükten ve betondan yapılan temelleri inşa ediyoruz. Daha sonra da temellerin üzerine evi inşa etmeye başlıyoruz. Bu iş de bittiği zaman, kuru havuz (dry dock) suya indiriliyor ve yüzen ev bir yere bağlanıyor.

Suyun içinde "arazi" almak ev sahipleri açısından sorun yaratıyor mu?

Hayır, hiçbir zorluk olmuyor. En yaygın çözüm, suyun altındaki arazinin satın alınması ya da kiralanması şeklinde uygulanıyor. Daha sonra da arazinizin ya da suyunuzun üzerine evinizi yerleştiriyorsunuz. Sahip olduğunuz ev, bir ürün oluyor.

Şu ana kadar kaç proje yaptınız?

Yaklaşık 100 tane yüzen ev yaptık. Bir çoğu Hollanda'da bulunuyor. Şu şualar Maldivler'de kullanılmak üzere yüzen adalar ve yüzen evler inşa ediyoruz. Evler dışında yüzen bir golf sahası, "Sea Tree" (Deniz Ağacı) isimli bir yapı ve pek çok yüzen şehir de tasarladınız.

Fikir nasıl çıktı?

Bu fonksiyonlar, özel ihtiyaçlara cevap veriyor. Maldivler'de 18 delikli bir golf sahası bile yok ve yüzen golf sahası bu ihtiyaca cevap veriyor. Çinliler Maldivler'e gelip golf oynamayı çok seviyorlar. Yüzen golf sahası sayesinde, yer sıkıntısı yaşayan bu ülkede golf oynamak mümkün hale geliyor. Deniz ağacı ise, yoğun şehirleşme yüzünden azalan ekoloji ve çevre için bir çözüm sunuyor. Bu fonksiyon, hayvanlar için tam bir yaşam alanı yaratıyor. Deniz ağacı şehrin hemen dışında, balık üretim tarlası içinde kurulup, sonra istenilen yere kadar çekilebilir ve hemen kullanıma başlayabilir.

Yüzen fonksiyonların hiçbir zararı yok

Projelerin inşasındaki avantaj ve dezavantajlar neler?

Sadece avantajlarını sayabilirim. Çünkü hiçbir fonksiyon, çevreye zarar vermiyor. Yaşam döngüsü sırasında ya da yıkıldıktan sonra da, çevreye hiçbir zarar vermiyor, yara bırakmıyorlar. Geleneksel arazi doldurma yöntemiyle suyun üzerindeki alanları kullanmayı karşılaştırdığınızda, bu tamamen farklı bir teknoloji. Suyun üzerinde alan edinmek sadece 100 yıl süren, geçici bir çözüm. Dikkat etmeniz gereken tek şey, yeni adaların oluşturduğu gölgelerin suyun kalitesini etkilememesi. Ama eğer yeterince akıntı ve derinlik olan bir yerde yaparsanız, bu da bir sorun oluşturmaz.

Bu evler ya da şehirler çok fazla bakım gerektirmez mi? Tuzlu suyun üzerinde daha hızlı paslanabilirler zira. Evlerin bakımları nasıl ve ne sıklıkta yapılıyor?

Bir evde kullanılan malzemelerin aynısını kullanıyoruz. Yani ahşap, tuğla ve diğer bileşimler. Bu malzemeler de karada üretiliyor. Bu yüzden bakım konusunda bir fark yok. Beton ve köpükten yapılan temellerin ise hiçbir bakıma ihtiyacı yok. 5-10 yılda bir kez kontrolü yapışa yeter.

Ada ülkeleri yeniliğin öncüsü olacak

Kanal Projesi'nin, Boğaz trafiğini azaltmak dışında da yararları olacak. Daha az ya da hiç trafik olmadığı durumlarda, su kullanılarak da şehrin genişlemesi sağlanabilir. Bu da arazilerin ticarete başlayabileceğimiz anlamına gelir. Karada yapılan pek çok uygulama, yüzen birimlerde yapılmaya başlanabilir ve böylece şehirde yeşil alanlar için yer açılır. Bu da şehirde sel riskini azaltır.

Şehrin su üzerinde genişlemesi, dinamik bir şekilde gerçekleşebilir. İstanbul şehri bu sayede sosyal değişiklikler, nüfus artışı, finansal değişimler ve iklim değişikliği gibi yeni ve beklenmeyen durumlara, çabuk ve dinamik tepkiler verecektir.

İstanbul'daki önemli bir sorun da trafik. Boğaz'daki deniz trafiğinin azalması sayesinde Boğaz'ın ulaşım için kullanılması ve Boğaz yoluyla şehrin diğer bölümlerine gidilebilmesi adına pek çok alan açılacak.

Kiribati gibi ada ülkeleri sular tarafından yutuluyor. Öte yandan okyanus suları yükselirken, nüfus da artıyor. Sizce bu durum insanlığı nereye götürüyor?

Bunun anlamı şudur: Toplamların artık sabit yapılaransa dinamik ve biraz daha saldırgan yapılara geçmesi gerekiyor. Suyu savaşmaktansa onunla beraber yaşamayı öğrenmemiz gerekiyor. Bana kalırsa bu tip tehdit altında olan alanlarda hidro-şehirler inşa ederek, koruma altındaki evlerle beraber amfibik ve yüzen evler de kullanmalıyız. Bugün bu ada ülkelerine yüzen güneş enerjisi tarlaları, yüzen tarım alanları ve yüzen sığınaklar sağlayabücek konumdayız. İyi yanından bakarsak, bu toplamların birçoğu balıkçılık kültürüne sahip. Bu da demektir ki, bölge sakinlerinin bir çoğu suda yaşamaya alışık. İnaniyorum ki, ada ülkeleri iklim mültecileri olmaktan çıkıp, bu yeniliğin öncüsü haline gelecekler.

Sizin tasarladığınız gibi ada şehirleri, içerde milli aidiyet hislerini değiştirecek mi sizce?

Finansal olarak ada ülkelerini korumak mümkün değil. Ancak bir savunma sistemi çeşidi olarak milli önem taşıyan yerlerin etrafına setler yapılması, aynı zamanda da yeni yüzen şehirler ve başka yüzen fonksiyonlardan yararlanılması, iyi bir kanşım yaratır.

Çılgın proje çok iddialı

Birkaç ay önce başbakanımız "Çılgın Proje"sini açıkladı. Yorumlarınız nedir?

Bir mühendis ve mimar olarak bu projeyi çok iddialı buluyor ve beğeniyorum. Kalıpların dışına çıkılan ve insanlara, eski sorunlara yeni yaklaşımlarla çözüm bulmanın çok çeşitli yarı etkileri olabileceğini gösteren bir proje bence. Bir yabancı olarak ben projenin mantığıyla ilgili bir açıklama yapamam ama, projenin doğurduğu fırsatlardan bahsedebilirim.

İstanbul, Avrupa'nın en önemli ve çabuk büyüyen şehirlerinden biri. Şehirleşmenin artıyor olması, şehirdeki arazi stokunu büyük oranda etkiliyor. Yeşil alanlar plansız şehirleşme için kullanılırken, yağmur suyunu emecek olan açık alanlara daha az yer kalıyor.

Bana danışılmadı ama damşılıysaydı, hükümete trafik azaldıktan sonra Boğaz'daki suyun nasıl kullanılabileceğini anlatırdım. Suyu kullanarak İstanbul'da hâlihazırdaki arazi sıkıntılarını ve sosyal problemleri çözebilirsiniz. Boğaz'da böyle bir takımada oluşturma fikri üzerinde düşünölmeli, çünkü bunun ilginç bir fırsat doğurabüceğini düşünüyorum.

Bu biraz Venedik'teki gibi görünecektir. Projenin en güzel tarafı, şehrin arazileri üzerindeki baskıyı azaltması ve bu sayede şehrin mevcut halini olduğu gibi bırakarak, yeni alanlar açacak olması. Cruise gemilerinin yavaşacağı, yüzen limanlarla ügü fırsatları şimdiden görebüyorum. Limanlar Boğaz'ın ortasına yapılabilir, ya da yeni oluşturulacak ada formlarına da bağlı olabilir. Bunu yapacak teknoloji şu an var. Yalnızca bakış açımızı değiştirmeliyiz.

Sizce bu proje İstanbul'un tarihi yapışım tehlikeye atar mı?

Bu çok geniş bir proje ve tüm etkilerini şimdiden öngörmek mümkün değil. Boğaz'daki deniz trafiği hem bir tehdit, hem de tarihi yapının bir parçası. Bir bypass yöntemiyle bu trafiği azaltmak şehri kesinlikle etkileyecektir. Önemli olan bunun iyi mi yoksa kötü mü olacağı. Şehri su üzerinde genişletmenin yaratacağı pozitif etkileri öngörebiliyorum; yeşü alan için arazi açüacak ve mevcut tarihi yapının içinde halkın keyif alacağı alanlar yaratılacak. Bu yüzden, şahsen tehlike üzerine konuşmaktansa fırsatlar üzerine konuşmayı tercih ederim. Bununla beraber her halükarda negatif etküere de dikkat ederim. Sabit şehirler yakında tarih olacak ve yannın şehirleri yeni ve beklenmedik ihtiyaçlara cevap verebilecek esneklikte olacaklar. Boğaz'ın suları, bu tip yeni ve çabuk oluşturulabilecek yüzen alan çözümleri için alan sağlayabilir.